Suomen Biokaasuyhdistys ry
Finnish Biogas Association
Finlands Biogasförening

23.10.2018

Asiantuntijalausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain liitteen 1 muuttamisesta

Viite: HE 102/2018 vp

Suomen Biokaasuyhdistys ry kiittää mahdollisuudesta toimittaa eduskunnan ympäristövaliokunnalle asiantuntijalausunnon ehdotukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) annetun lain liitteen 1 muuttamisesta.

Biokaasulaitoksessa tuotetaan biokaasua ja lannoitteita

Biokaasu on uusiutuva, vähäpäästöinen ja kotimainen energia, jota voidaan käyttää niin liikennekäytössä kuin lämmön ja sähkön tuotannossa. Biokaasutusprosessissa syntyy biokaasun ohella myös ravinteikasta rejektivettä sekä mädätettä, jotka ovat sellaisenaan käytettävissä lannoitteena tai niistä voidaan jatkojalostaa lannoitteita. Lannan ja maatalouden sivuvirtojen hyödyntämispotentiaalin lisäksi, tulevaisuudessa myös biojätteitä tullaan entistä laajemmin kierrättämään päivitetyn jätedirektiivin mukaisesti. Biokaasun tuotannolla voidaan omalta osaltaan estää vesistöjen rehevöitymistä, lisätä ravinteiden kierrätystä sekä laajemmin myötävaikuttaa kansallisten hiilineutraalisuus- ja kiertotaloustavoitteiden saavuttamiseen. Biokaasun tuotannon odotetaankin kasvavan Suomessa seuraavien vuosien aikana.

Biokaasua tuotetaan joko märkä- tai kuivamädätysmenetelmällä. Mädätys sekä kompostointi luokitellaan jätteiden käsittelytoiminnoksi YVA- ja ympäristönsuojelulainsäädännöissä. Suomessa ammattimainen ja laitosmainen jätteenkäsittelytoiminto edellyttää aina ympäristölupaa, mistä ainut poikkeus on MARA-asetus (Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa eli ns. MARA-asetus 843/2017). Kunta ympäristöluvittaa pienemmät laitokset, ja aluehallintovirasto puolestaan luvittaa isommat laitokset ns. direktiivilaitokset. Elokuussa 2018 Euroopan komissio antoi täytäntöönpanopäätöksen jätteiden käsittelyn BAT-päätelmistä, joita kaikkien eurooppalaisten direktiivilaitoksien tulee noudattaa neljän vuoden kuluessa.

Hyviä ehdotuksia YVA-hankeluettelon kehittämiseksi (biologinen käsittely)

Suomen Biokaasuyhdistys ry kannattaa hallituksen esitystä muuttaa jätteiden käsittelyn YVA-velvoiterajoja. Biokaasun näkökulmasta keskeisin muutosehdotus koskee *ei-vaarallisen jätteen biologista käsittelyä* (sis. kompostointi ja biokaasutus), jonka osalta ehdotetaan nykyisen YVA-rajan 20 000 t/a nostamista 35 000 t/a.

Perustelumme ovat:

- Ympäristölupamenettelyllä voidaan hallita tehokkaasti kaiken kokoisten biokaasulaitoksen ympäristövaikutuksia, joten emme koe, että YVA-rajan nostamisella olisi negatiivisia ympä-

Suomen Biokaasuyhdistys
Finnish Biogas Association
Finlands Biogasförening

23.10.2018

ristöllisiä ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Tapauskohtaisen YVA-menettelyn kautta voidaan kuitenkin joka tapauksessa tuoda erityistä huomioita edellyttävät hankkeet YVA-menettelyn piirin, jos siihen on tarvetta esimerkiksi naapureiden tai ympäristötekijöiden vuoksi.

- Muutoksen myötä saataisiin jätteiden käsittelyn YVA-velvoitteista yksiselitteisemmät sekä yhtenäisemmät muun ympäristölainsäädännön kanssa, mikä helpottaisi sekä viranomaisten että toiminnanharjoittajien työtä.
- YVA-hankelistan uudistamisella saadaan vapautettua viranomaisresursseja niihin toimintoihin, jotka nykypäivänä tarvitsevat enemmän lisäresursseja ympäristönsuojelutason ylläpitämiseksi ja parantamiseksi.
- Muutoksella voidaan jouduttaa biologisen käsittelyn investointi- ja laajennushankkeita, mikä on hyvä kierrätyksen lisäämiseksi ja uusiutuvan energian tuotannon kasvattamiseksi.
- YVA-velvoiteraja voi tarpeettomasti ja osin tahottomastikin ohjata hankkeiden kokoluokkia. Toiminnanharjoittaja voi pyrkiä välttämään YVA-velvoitteista koituvia kustannuksia ja aikatauluviivästyksiä rakennuttamalla juuri YVA-velvoiterajaa pienemmän laitoksen. Myöhemmin sama toiminnanharjoittaja voi laajentaa laitosta, mitä kautta voi edelleen välttyä YVA-velvoitteilta. Hallituksen esitys tulisi luultavasti vähentämään merkittävästi hankkeiden ”ketjutusta”, koska direktiivilaitosraja ohjaa kuitenkin kaikkein tehokkaimmin laitosten kokoluokkapäätöksiä, sillä direktiivilaitosrajan osalta lainsäädäntö on erittäin selkeä. Mitä tulee muutoshankkeisiin, niin on tärkeä varmistaa, että YVA-velvoitteiden soveltaminen on ennakoitavissa olevaa ja tarkoituksenmukaista jatkossakin.
- Jätteiden käsittelyn YVA-velvoitteet ovat olleet nykyisen muotoiset vuodesta 1999. Kaksikymmentä vuotta sitten kaatopaikkakäsittely oli pääasiallinen jätteiden käsittelymenetelmä, kun taas kierrätys, kompostointi ja mädätys olivat tuolloin marginaalisessa roolissa. Jätetoimiala ja -teknologia sekä myös ympäristönsuojelulainsäädäntö ovat kehittyneet merkittävästi muutaman vuosikymmenen aikana; esimerkiksi orgaanisten jätteiden osalta mädätys on jo pitkälti syrjäyttänyt kompostoinnin ja kaatopaikkasijoittaminen on lähes loppunut. Mädätys tapahtuu suljetuissa olosuhteissa, mitä kautta metaani saadaan hyödynnettyä, ja hajupäästöt sekä jäteveden käsittely on paremmin hallittavissa kompostointiin verrattuna.

Lisätiedot

Anna Virolainen-Hynnä
Toiminnanjohtaja | Executive Director
Suomen Biokaasuyhdistys ry | Finnish Biogas Association
Eteläranta 10, 00131 Helsinki, Finland
+358 400 987 805 **|** anna.virolainen-hynna@biokaasuyhdistys.net
www.biokaasuyhdistys.net

Suomen Biokaasuyhdistys ry on vuonna 1991 perustettu riippumaton, biokaasun tuotannon ja käytön edistämisestä kiinnostuneiden henkilöiden ja yhteisöjen valtakunnallinen yhdistys. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää erilaisten biokaasujen eli laajasti biometaanin tutkimusta, tuotekehitystä, tuotantoa, talteenottoa ja käyttöä sekä edesauttaa jäsentensä siihen liittyvää toimintaa. Suomen Biokaasuyhdistys on jäsenenä EBA:ssa (European Biogas Association) ja NGVA:ssa (The Natural & bio Gas Vehicle Association), jotka sijaitsevat Brysselissä.